

دیپلماسی پارلمانی (۴)
تحلیل آماری آرایش سیاسی پارلمان جدید اروپا

معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی
دفتر: مطالعات سیاسی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۳۸۳۷
مردادماه ۱۳۹۳

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۱.....	مقدمه
۲.....	گفتار اول - آرایش سیاسی پارلمان جدید اروپا.....
۱۵.....	گفتار دوم - ملزومات توسعه روابط دوجانبه با پارلمان جدید اروپا.....
۱۹.....	جمع بندی و نتیجه گیری.....
۲۰.....	پی نوشت ها.....
۲۱.....	منابع و مأخذ.....

دیپلماسی پارلمانی (۴) تحلیل آماری آرایش سیاسی پارلمان جدید اروپا

چکیده

هشتمین دور انتخابات پارلمان اروپا برای تعیین ۷۵۱ عضو این پارلمان در روزهای ۲۲ تا ۲۵ می ۲۰۱۴ برگزار شد و برای اولین بار احزاب مخالف اتحادیه اروپا در بسیاری از کشورها موفق شدند آرای قابل توجهی را به دست آورند. با توجه به نقش مؤثر فراکسیون‌ها و گروه‌های سیاسی در شکل‌گیری رفتار پارلمان اروپا و افزایش تدریجی اهمیت پارلمان مذکور در سیاست‌گذاری‌های اتحادیه اروپا، ضمن تحلیل آماری هشتمین انتخابات پارلمان اروپا، راهکارهایی برای ترمیم و توسعه روابط دوجانبه بین مجلس شورای اسلامی و پارلمان جدید اروپا پیشنهاد می‌شود.

مقدمه

پیرامون جایگاه و اهمیت پارلمان اروپا، دو رویکرد متفاوت وجود دارد. برخی تحلیلگران روابط بین‌الملل و دیپلمات‌های وزارت امور خارجه، پارلمان اروپا را نهادی قلمداد می‌کنند که نقش کمی را در قالب‌بندی سیاست خارجی و امنیتی اتحادیه اروپا ایفا می‌کند. این گروه وزن و اعتبار پایینی را برای قطعنامه‌ها و مصوبات پارلمان اروپا قائلند. در مقابل، برخی کارشناسان سیاست‌گذاری عمومی و روابط بین‌الملل بر این باورند وظایف پارلمان اروپا به‌ویژه پس از پیمان لیسبون در سال ۲۰۰۹ به‌طور قابل توجهی افزایش یافته و نمی‌توان بدون بررسی چینش سیاسی و رفتار پارلمان مذکور، مواضع واقع‌بینانه‌ای را در قبال اروپا اتخاذ کرد. این گروه نگاه کمرنگ به جایگاه پارلمان اروپا در سیاست خارجی اتحادیه اروپا را نشئت گرفته از مغفول واقع شدن جایگاه دیپلماسی پارلمانی و مقاومت برخی متولیان دیپلماسی رسمی به نقش رو به رشد پارلمان‌ها در سیاست خارجی می‌دانند. پیروان دیدگاه مهم بودن جایگاه پارلمان اروپا در ادله خود به وظایف مهم این پارلمان از جمله تصویب قوانین اتحادیه اروپا به همراه شورای وزیران، تصویب بودجه اتحادیه و نظارت بر کار کمیسیون اروپا و سایر نهادهای اتحادیه مذکور اشاره می‌کنند.^۱ اختیارات پارلمان اروپا در آغاز تأسیس بسیار اندک و تصمیمات آن فاقد قدرت اجرایی بودند. تا قبل از سال ۱۹۷۹ پارلمان‌های ملی، نمایندگان را طبق مقررات و

1. <http://www.europarlamenti.info/pe/European-parliament/>

نظام‌های داخلی خود تعیین می‌کردند ولی به‌دنبال تصمیم دسامبر ۱۹۷۴ شورای سران مقرر شد نمایندگان پارلمان اروپا با رأی مستقیم شهروندان اروپایی به مدت پنج سال انتخاب شوند.

گفتار اول - آرایش سیاسی پارلمان جدید اروپا

نامزدهای انتخابات پارلمان اروپا در قالب گروه‌های سیاسی که براساس «علقه‌های سیاسی»^۱ سازماندهی سیاسی^۱ سازماندهی شده‌اند به رقابت می‌پردازند و تعداد معدودی از نمایندگان نیز مستقل عمل می‌کنند. در هر گروه باید حداقل ۲۵ نماینده از ۷ کشور حضور داشته باشند. ائتلاف‌بندی در قالب گروه‌ها و احزاب سیاسی، باعث تقویت خرد جمعی در تصمیم‌گیری‌های نهایی شده است. زیرا موضوع‌ها قبل از طرح در صحن پارلمان، در درون فراکسیون‌های پارلمانی بررسی می‌شوند. به‌طوری که مصداق بارز نقش‌آفرینی احزاب و فراکسیون‌ها در دیپلماسی پارلمانی را به‌وضوح می‌توان در پارلمان اروپا مشاهده کرد.

گروه‌های سیاسی حاضر در پارلمان اروپا که دربرگیرنده احزاب همفکر در کشورهای عضو اتحادیه‌اند، نامزد مورد نظر خود را برای ریاست کمیسیون اروپا معرفی می‌کنند. برای اولین بار در تاریخ اتحادیه اروپاست که نمایندگان پارلمان، رئیس کمیسیون اروپا را به‌عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی این اتحادیه برمی‌گزینند. در همین راستا پارلمان جدید اروپا در ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۴، با ۴۲۲ رأی از مجموع ۷۲۹ رأی «ژان کلود یونکر»^۲ نخست‌وزیر سابق لوکزامبورگ و (۱۹۹۵-۲۰۱۳) رئیس اسبق گروه یورو را به‌عنوان رئیس کمیسیون اروپا انتخاب کرد. آقای یونکر از پاییز امسال و بعد از پایان کار «ژوزه مانوئل باروسو»، فعالیت خود را آغاز می‌کند. آقای یونکر نامزد ائتلاف راست میانه موسوم به «حزب مردم سوسیال مسیحی»^۳ اروپاست.

گروه‌های سیاسی در طیفی از گرایش‌های سیاسی از راست افراطی تا چپ افراطی دسته‌بندی شده‌اند. اما بزرگ‌ترین فراکسیون‌ها؛ راست میانه، چپ میانه و لیبرال‌اند. هیچ گروه سیاسی تاکنون اکثریت مطلق را در پارلمان نداشته، به همین دلیل بسیاری از احزاب پارلمان اروپا به سمت ائتلاف روی آورده‌اند که از مصادیق آن می‌توان به ائتلاف حزب کارگر بریتانیا با سوسیال دمکرات‌ها و حزب دمکرات مسیحی آلمان با حزب مردم اروپا اشاره کرد. در جدول ۱ فراکسیون‌های هشتمین پارلمان اروپا همراه با تعداد و درصد آرای آنان در انتخابات ۲۰۱۴ پارلمان اروپا آورده شده‌اند.

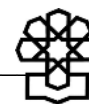
1. Political Allegiance
2. Jean- Claude Juncker
3. Christian Social Peoples Party

جدول ۱. فراکسیون‌های پارلمان اروپا در انتخابات می ۲۰۱۴

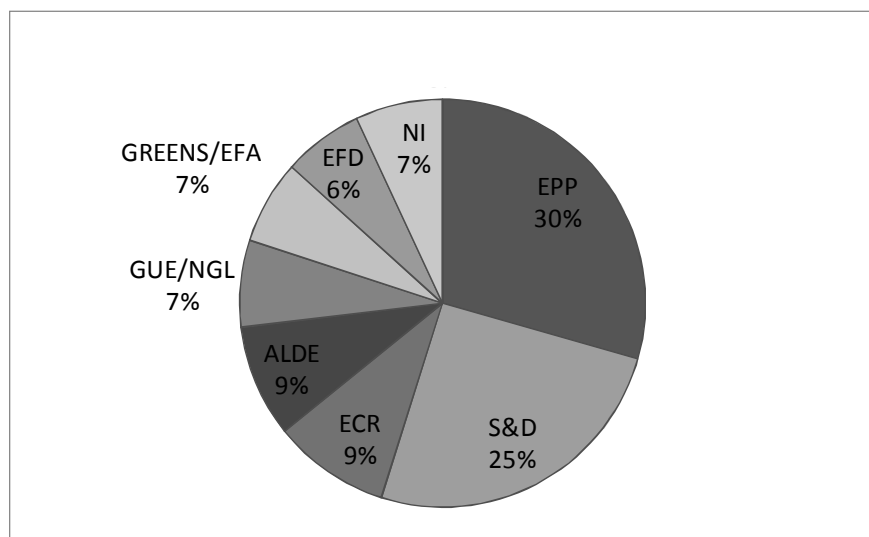
نام و لوگوی فراکسیون	تعداد آرا	درصد آرای کسب شده	مرامنامه گروه سیاسی
دمکرات مسیحی (گروه احزاب مردم اروپایی) ^(۱) 	۲۲۱	۲۹/۴۳	احزاب دمکرات مسیحی، جایگاه راست میانه را در عرصه سیاست اروپا دارند. ^(۲) این فراکسیون خواهان همگرایی نزدیک‌تر اقتصادی در اروپا و اتخاذ سیاست‌های مهاجرتی، خارجی و دفاعی مشترک است. برنامه‌های این حزب مبتنی بر حمایت از ارزش‌های خانواده، اصلاح بودجه اتحادیه و مشارکت پایدار فرآتلانتیک است. ^(۳)
سوسیال دمکرات‌ها ^(۴) 	۱۹۱	۲۵/۴۳	سوسیال دمکرات‌ها که به نوعی نماینده چپ‌میانه محسوب می‌شوند هدف خود را ایجاد یک اروپای اجتماعی جدید تعریف کرده‌اند. در اروپای غربی، احزاب سوسیال دمکرات از زمان همکاری‌های مدرن اروپایی در جایگاه چپ میانه قرار داشته‌اند. این گروه از ۲۳ ژوئن ۱۹۵۳ در مجمع مشترک جامعه زغال‌سنگ و فولاد اروپا ایجاد شد و سپس فعالیت‌های خود را در پارلمان اروپا تداوم داد. بسیاری از اعضای این گروه، محافظه‌کاران اروپا را به دلیل تأکید زیاد بر بازار آزاد، به گسترش رکود متهم می‌کنند. ^(۵) تأکید بر آزادی، برابری، همبستگی، انصاف، عدالت اجتماعی، حقوق مصرف‌کننده، توسعه پایدار، اصلاحات بازارهای مالی و حقوق بشر از اصول مورد تأکید سوسیال دمکرات‌ها هستند. ^(۶)
اصلاح‌طلبان و محافظه‌کاران اروپایی ^(۷) 	۷۰	۹/۳۲	اصلاح‌طلبان و محافظه‌کاران اروپایی یک بلوک ضدفدرالیستی در پارلمان اروپا محسوب می‌شوند که در سال ۲۰۰۹ با هدف ایجاد اصلاحات ضروری در اتحادیه اروپا شکل گرفت. ^(۸) این گروه در اعلامیه تأسیسی خود که به‌عنوان اعلامیه پراگ شناخته شد، اصول زیر را مورد تأکید قرار داد. رقابت و تجارت منصفانه و آزاد، آزادی و مسئولیت فردی و پاسخگویی دمکراتیک بیشتر، تأمین انرژی پاک با تأکید بر امنیت انرژی، اهمیت خانواده، حمایت از حاکمیت دولت ملی، اصل برتر روابط امنیتی فرآتلانتیک در ناتو تجدید حیات یافته، حمایت از دمکراسی‌های جوان در اروپا، مهاجرت کنترل شده و پایان سوءاستفاده از رویه‌های پناهندگی، خدمات عمومی مدرن و کارآمد، پایان دادن به بروکراسی زاید و افراطی و تعهد به شفافیت بیشتر و پیروی دقیق از اصول در نهادها و صندوق‌های اتحادیه اروپا و احترام و رفتار مساوی با همه کشورهای جدید و قدیم یا بزرگ و کوچک اتحادیه اروپا ^(۹)
اتحاد لیبرال‌ها و دمکرات‌ها برای اروپا ^(۱۰) 	۶۷	۸/۹۲	این گروه بیشتر با محوریت لیبرالیسم فعالیت دارد و به تعمیق و گسترش بیشتر اتحادیه اروپا علاقمند است. آنها از کارکرد بهتر بازار واحد اروپا از طریق آزادی حرکت کارگران و رقابت بیشتر حمایت می‌کنند و دفاع از آزادی‌های بشری را در صدر اولویت‌های خود قرار می‌دهند. ^(۱۱)
هم‌پیمانان چپ اروپایی (سبز چپ نوردیک) ^(۱۲) 	۵۲	۶/۹۲	هم‌پیمانان چپ اروپایی از پیوند دو تشکل کوچک‌تر چپ متحد اروپا و چپ سبز نوردیک ایجاد شده است. برخی اعضای آن تعلق به احزاب کمونیست ملی دارند. هدف این گروه به سمت توسعه اقتصادی، اجتماعی و حمایت از محیط زیست متمرکز شده است. خط‌مشی مشترکی که این حزب در ۲۹ نوامبر ۲۰۰۸ برای انتخابات پارلمان اروپا

<p>اتخاذ کرد تحت عنوان «با هم برای تغییر در اروپا: اروپای قرن ۲۱ نیازمند صلح، دموکراسی، عدالت اجتماعی و هم‌بستگی» رویکرد این گروه را نسبت به سیاست مشخص می‌کند. بر مبنای این سند منتشره، چپ اروپا سیاست خود را مبتنی بر توسعه اقتصادی و اجتماعی و حمایت از محیط زیست تعریف کرده است^(۱۳)</p>			
<p>مستقل‌ها در پارلمان اروپا، نمایندگانی‌اند که عضو هیچ گروه سیاسی نیستند. این نمایندگان می‌توانند عضو یک حزب ملی یا حزب سیاسی اروپایی باشند اما از آنجا که تشکیل یک گروه سیاسی در پارلمان اروپا مستلزم عضویت حداقل ۲۵ نماینده از هفت کشور عضو اتحادیه است، این نفرات نتوانسته یا نخواسته‌اند در هیچ‌یک از گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا عضو شوند. عدم عضویت در گروه‌های سیاسی به معنای عدم برخورداری از بودجه و امکاناتی است که برای این گروه‌ها در نظر گرفته می‌شود. به‌علاوه چنین نمایندگانی قدرت لازم برای پیش‌برد برنامه‌های خاص خود را ندارند</p>	۶/۹۲	۵۲	<p>مستقل^(۱۴)</p>
<p>این گروه متشکل از احزاب سبز، منطقه‌گرایان و نمایندگان ملت‌های بدون دولت از اسکاتلند، ولز و کاتالونیا؛ خواهان حمایت بهتر از محیط زیست، تمرکززدایی از دموکراسی و برابری جنسیتی در محل کار هستند.^(۱۶) ائتلاف آزاد اروپا - سبزها اغلب مواضع فدرالیستی اتخاذ می‌کند هرچند که سبزهای بریتانیا و سوئد در مورد همگرایی اروپا، دیدگاه متفاوتی نسبت به همکاری‌شان دارند.^(۱۷) این گروه با ریاست دو نفره سعی در تضمین توازن جنسیتی دارند به طوری که در اساسنامه این گروه مشخص شده حداقل نیمی از رؤسا و معاونان آنها را باید زنان تشکیل دهند.^(۱۸)</p>	۶/۶۶	۵۰	<p>سبزها/ائتلاف آزاد اروپایی^(۱۵)</p>
<p>پس از اعلام نتایج انتخابات ۲۰۰۹ پارلمان اروپا، گروه دموکراسی / مستقل و گروه اتحادیه‌ای به دلیل تعداد کم کرسی‌هایی که به دست آورده بودند، با یکدیگر ائتلاف کردند و گروه آزادی و دموکراسی اروپا را بنیان نهادند. مرامنامه این گروه را می‌توان در عناصری چون بدبینی به اروپا، محافظه کاری لیبرال، منطقه‌گرایی و عوام‌گرایی راست‌گرایانه معرفی کرد. این گروه که با عنوان بدبینان به اتحادیه هم معرفی می‌شوند، معتقدند که صلاحیت‌های اتحادیه اروپا باید کاهش یابد یا از گسترش بیشتر آن جلوگیری شود. برخی اعضای این گروه از جمله حزب مستقل بریتانیا به خروج کامل کشورشان از اتحادیه اروپا باور دارند. از دیدگاه این گروه، ملت‌ها حق دارند از سنت‌ها و ارزش‌های خود حمایت کنند و از ابردولتی اروپا رهایی یابند. این گروه پس از انتخابات ۲۰۱۴ به نام خود یک واژه «مستقیم» افزود تا از این پس گروه «آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا» نام گیرد.^(۲۰)</p>	۶/۳۹	۴۸	<p>آزادی و دموکراسی اروپا^(۱۹)</p>
	۱۰۰	۷۵۱	مجموع

سهم گروه‌های سیاسی در هشتمین پارلمان اروپا را می‌توان به صورت نمودار دایره‌ای ۱ نشان داد.

نمودار ۱. نتایج نهایی انتخاباتی پارلمان اروپا ۲۰۱۴ (درصد)

مهمترین نتایج تحلیل آماری انتخابات هشتمین دور پارلمان اروپا عبارتند از:

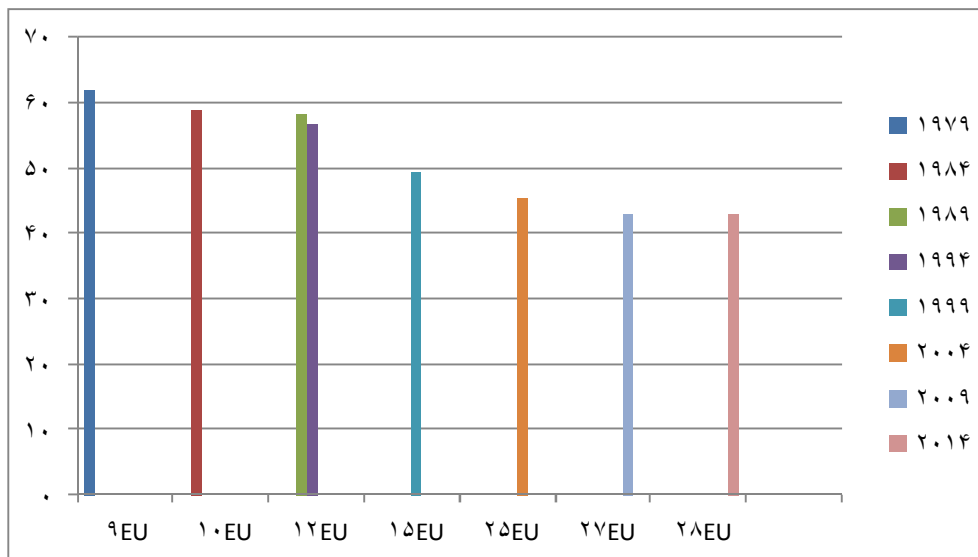
۱-۱. روند کاهشی مشارکت مردم از انتخابات اول تا هشتم پارلمان اروپا

بر اساس تصمیم نشست سران بازار مشترک در روزهای نهم و دهم دسامبر ۱۹۷۴، مقرر شد که انتخاب نمایندگان پارلمان اروپا از سال ۱۹۷۸ به بعد با رأی همگانی و برای یک دوره پنج‌ساله صورت گیرد که اولین دوره آن در سال ۱۹۷۹ انجام شد.

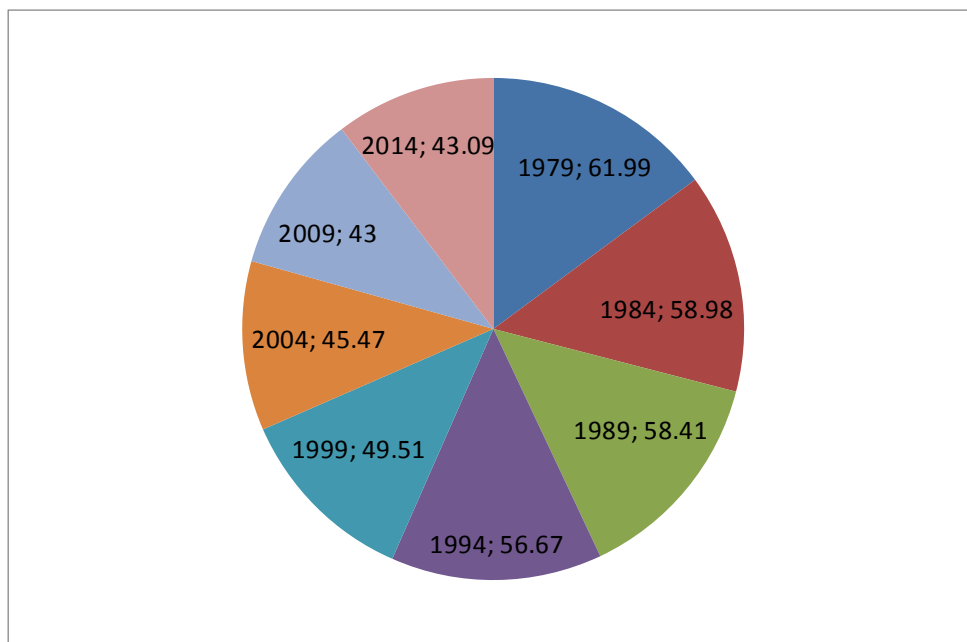
نظام انتخاباتی در هر یک از ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا متفاوت است. انتخابات می‌تواند به دو روش «فهرست باز» یا «فهرست بسته» برگزار شود. در انتخابات با لیست باز، رأی‌دهندگان می‌توانند از میان نامزدها یکی را ترجیح و به او رأی دهند. این روش انتخاباتی در ۱۶ کشور از جمله اتریش، بلژیک، ایتالیا، لهستان و سوئد اجرا می‌شود. در انتخابات با فهرست بسته، این احزاب توسط رأی‌دهندگان انتخاب می‌شوند و ترتیب ارجحیت نامزدها را مشخص می‌کنند. هشت کشور از جمله فرانسه، آلمان و بریتانیا بجز ایرلند شمالی، انتخابات را از این طریق برگزار می‌کنند.

در انتخابات ۲۰۱۴، ۳۸۸ میلیون اروپایی واجد شرایط شرکت در انتخابات بودند. در این انتخابات مشارکت مردمی ۴۳/۹۰ درصد بود. روند کلی میزان مشارکت مردم در انتخابات پارلمان اروپا از سال ۱۹۷۹ که نخستین انتخابات آن برگزار شد کاهش یافته است. هرچند این میزان نسبت به دوره گذشته ۰/۰۹ درصد افزایش یافته است. میزان مشارکت مردمی از انتخابات ۱۹۷۹ تا ۲۰۱۴ را می‌توان به صورت نمودار ۲ نشان داد. اعداد کنار EU تعداد کشورهای عضو اتحادیه اروپا در آن دوره را نشان می‌دهد.

نمودار ۲. روند مشارکت مردم در انتخابات اول تا هشتم پارلمان اروپا^۱

نمودار ۳. نمودار دایره‌ای درصد مشارکت مردم در انتخابات اول تا هشتم پارلمان اروپا

۲-۱. اذعان قانونگذاران بر تأثیر منفی اجرای نادرست طرح‌های ریاضت اقتصادی بر میزان

مشارکت مردم

پس از مشخص شدن نتایج انتخابات پارلمان اروپا، تعداد قابل توجهی از قانونگذاران شاخص پارلمان اروپا تصریح کردند وضعیت نابسامان اقتصادی و پولی اتحادیه اروپا طی چند سال اخیر و اجرای

1. <http://www.results-elections2014.eu/en/turnout.html>

نادرست طرح‌های ریاضت اقتصادی از دلایل مهمی محسوب می‌شوند که بازخورد خود را به‌صورت مستقیم بر میزان و جهت‌گیری آرای شهروندان اروپایی نشان دادند. این قانونگذاران که برخی از آنان رهبران فراکسیون و احزاب سیاسی پارلمان اروپا هستند بر این باورند که طرح اقتصاد ریاضتی موجب شد توده‌های مردم نسبت به روند اتحاد و همگرایی بدبین شوند و اشتیاق آنان برای حضور در پای صندوق‌های رأی کاهش یابد. پیروان این رویکرد بیشتر در میان احزاب راستگرا و مخالف اتحادیه اروپا قرار دارند. رهبران این احزاب تصریح می‌کنند نسخه‌های تجویز شده برای ریاضت اقتصادی از کارآیی لازم برای بهبود وضعیت اقتصاد اروپا برخوردار نبوده‌اند و به‌نظر می‌رسد بازسازی برخی سیاست‌های اقتصادی در اولویت قرار گیرد. این رویکرد در میان برخی دولتمردان نیز اثر گذاشته است به‌طوری که فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهوری فرانسه که حزب سوسیالیستش شکست سنگینی از جبهه راست‌گرای ملی را متحمل شد بر لزوم بازنگری در برخی سیاست‌های اقتصادی تأکید کرد. در همین راستا قانونگذارانی مانند «آلدا سوزا»^۱ نماینده پرتغال در پارلمان اروپا و عضو گروه کنفدراسیون چپ اتحادیه اروپا و گروه‌های چپ سبز قطب شمال و «ورونیک دو کایسر»^۲ عضو پارلمان اروپا از بلژیک و نایب رئیس اتحاد پیشرو سوسیالیست‌ها و دمکرات‌ها در کنفرانس خبری با شبکه یورونیوز تصریح کردند فشار بر مردم به‌دلیل اجرای سیاست ریاضت اقتصادی و ضعف مجالس ملی برای اتخاذ سیاست‌های جایگزین مناسب موجب کاهش رغبت مردم در انتخابات پارلمانی شد.^۳

در طرف مقابل، برخی نمایندگان مانند «هانس مود»^۴ بنیانگذار پروژه «اتحادیه اروپا را به لرزه درآوردید» بر این باورند کاهش ارتباطات مستقیم بین نمایندگان و شهروندان و مغفول واقع شدن دیپلماسی عمومی در سیاستگذاری‌های راهبردی پارلمان اروپا در طول دوره پنج سال گذشته و عدم شفافیت این پارلمان باعث کاهش مشارکت مردمی در انتخابات بوده‌اند.

۳-۱. تقویت پتانسیل گریز از مرکز در اتحادیه اروپا

در انتخابات هشتم پارلمان اروپا، برای اولین بار احزاب راستگرا و مخالف اتحادیه اروپا آرای بالایی را به‌دست آوردند و در برخی کشورها مثل انگلیس بیشترین رأی را به‌خود اختصاص دادند. اگرچه این احزاب هنوز در پارلمان اروپا در اقلیت قرار دارند ولی حضور نمایندگان آنها در بروکسل، فضای سیاسی پارلمان اروپا را تغییر خواهد داد. بیشترین موفقیت احزاب مخالف اتحادیه اروپا در فرانسه و انگلیس مشهود بود و آرای رأی‌دهندگان نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از آنان از یک اروپای واحد دلسرد شده‌اند. فرانسه دارای ۷۴ کرسی در پارلمان اروپاست و برای اولین بار جبهه ملی و مخالف اروپا، با ۲۴

1. Alda Sousa

2. Veronique De Keyser

3. <http://persian.euronews.com/2014/05/15/european-elections-will-populism-triumph/>

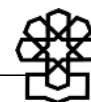
4. Hans Mud

نماینده بیشترین کرسی را به‌دست آورده است. در انگلیس نیز حزب استقلال به‌عنوان حزب اول انتخابات پارلمان اروپا به پیروزی تاریخی نائل شد. نتایج آرای گروه‌های سیاسی به تفکیک در هریک از ۲۸ کشور اتحادیه اروپا در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. نتیجه انتخابات به تفکیک در کشورهای عضو^۱

نام کشور	(EPP)	(S&D)	(ALDE)	(Greens/EFA)	(ECR)	(GUE/NGI)	(EFDD)	(NI)	کل
بلژیک	۴	۴	۶	۲	۴	۰	۰	۱	۲۱
بلغارستان	۷	۴	۴	۰	۲	۰	۰	۰	۱۷
جمهوری چک	۷	۴	۴	۰	۲	۳	۱	۰	۲۱
دانمارک	۱	۳	۳	۱	۴	۱	۰	۰	۱۳
آلمان	۳۴	۲۷	۴	۱۳	۸	۸	۰	۲	۹۶
استونی	۱	۱	۳	۱	۰	۰	۰	۰	۶
ایرلند	۴	۱	۱	۰	۱	۴	۰	۰	۱۱
یونان	۵	۴	۰	۰	۱	۶	۰	۵	۲۱
اسپانیا	۱۷	۱۴	۸	۴	۰	۱۱	۰	۰	۵۴
فرانسه	۲۰	۱۳	۷	۶	۰	۴	۱	۲۳	۷۴
کرواسی	۵	۲	۲	۱	۱	۰	۰	۰	۱۱
ایتالیا	۱۷	۳۱	۰	۰	۰	۳	۱۷	۵	۷۳
قبرس	۲	۲	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۶
لتونی	۴	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۸
لیتوانی	۲	۲	۳	۱	۱	۰	۲	۰	۱۱
لوکزامبورگ	۳	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۶
مجارستان	۱۲	۴	۰	۲	۰	۰	۰	۳	۲۱
مالت	۳	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶
هلند	۵	۳	۷	۲	۲	۳	۰	۴	۲۶
اتریش	۵	۵	۱	۳	۰	۰	۰	۴	۱۸
لهستان	۲۳	۵	۰	۰	۱۹	۰	۰	۴	۵۱
پرتغال	۷	۸	۲	۰	۰	۴	۰	۰	۲۱
رومانی	۱۵	۱۶	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۳۲
اسلوونی	۵	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۸
اسلواکی	۶	۴	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۱۳
فنلاند	۳	۲	۴	۱	۲	۱	۰	۰	۱۳
سوئد	۴	۶	۳	۴	۰	۱	۲	۰	۲۰
بریتانیا	۰	۲۰	۱	۶	۲۰	۱	۲۴	۱	۷۳
پارلمان اروپا	۲۲۱	۱۹۱	۶۷	۵۰	۷۰	۵۲	۴۸	۵۲	۷۵۱

1. <http://www.results-elections2014.eu/en/seats-group-member-2014.html>

در جدول ۳ آرای گروه‌های سیاسی در پارلمان جدید اروپا در قیاس با دوره قبل آورده شده است. لازم به یادآوری است براساس ماده (۱۴) بند «۲» پیمان لیسبون، تعداد اعضای پارلمان اروپا از ۷۶۶ نماینده (پس از الحاق کرواسی) به ۷۵۱ نماینده در سال ۲۰۱۴ کاهش یافت.^۱

جدول ۳. مقایسه تطبیقی آرای گروه‌های سیاسی در انتخابات هفتم و هشتم پارلمان اروپا

جمع	آزادی و دمکراسی اروپا	سبزها - ائتلاف آزاد اروپایی	مستقل‌ها	هم‌پیمانان چپ اروپایی	اتحاد لیبرال‌ها و دمکرات‌ها	اصلاح‌طلبان و محافظه‌کاران اروپایی	سوسیال دمکرات‌ها	دمکرات - مسیحی - احزاب مردم	
تعداد آرا در پارلمان هفتم	۷۶۶	۳۱	۵۷	۳۳	۳۵	۸۳	۵۷	۱۹۶	۲۷۴
تعداد آرا در پارلمان هشتم	۷۵۱	۴۸	۵۰	۵۲	۵۲	۶۷	۷۰	۱۹۱	۲۲۱
درصد رشد	۳/۲۲ درصد افزایش	۵/۳ درصد کاهش	۵۸ درصد افزایش	۴۸/۶ درصد افزایش	۲۹ درصد کاهش	۲۳ درصد افزایش	۲/۶ درصد کاهش	۱۹/۴۳ درصد کاهش	

با بررسی آماری جداول ۲ و ۳ می‌توان به کاهش آرای احزاب سنتی نسبت به احزاب جدید و افراطی پی برد. احزاب سنتی، محافظه‌کار و راست اگرچه در این دوره از انتخابات نیز پیش‌تاز رقابت بودند اما نسبت به انتخابات سال ۲۰۰۹، ۱۹/۳۴ درصد ریزش رأی داشته‌اند.^۲

بررسی آرای گروه‌های سیاسی نشان می‌دهد بیشترین آرا از آن جریان راست و چپ میانه شده است. سوسیال‌دمکرات‌ها نیز دومین رتبه را به خود اختصاص دادند اگرچه این احزاب نیز در مقایسه با انتخابات دوره پیش، با کاهش ۲/۶ درصدی آرا روبرو شدند. سومین جایگاه در این دوره از آن محافظه‌کاران و جریان منتقد اتحادیه اروپاست که از جایگاه چهارمی در انتخابات ۲۰۰۹ به جایگاه سوم صعود کرده‌اند و با ۲۳ درصد افزایش رأی نسبت به دوره پیشین دو رتبه بالا آمده‌اند. لیبرال‌ها سومین گروه از میان احزاب سنتی بودند که با کاهش آرای ۲۹ درصدی از جایگاه سومی به جایگاه چهارمی نزل کردند. سبزها چهارمین گروه احزاب سنتی بودند که با ۵/۳ درصد کاهش آرا از رتبه چهارم به رتبه پنجم در میان مجموع گروه‌ها تنزل یافتند. از میان احزاب سنتی تنها هم‌پیمانان چپ

1. <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20130610IPR11414/html/Elections-2014-share-out-of-MEPs'-seats-among-28-EU-countries>

2. <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2014.html>, <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2009.html>

اروپایی بودند که ۴۸/۶ درصد نسبت به دوره پیشین، افزایش رأی داشتند. اما احزاب مستقل و غیروابسته تقریباً با ۵۸ درصد افزایش رأی، جایگاهی برای ظهور و تجمع احزاب راست افراطی همچون جبهه ملی فرانسه و سایر احزاب راست افراطی شد. تا پیش از آغاز کار پارلمان، گروهی تحت عنوان سایر نیز در کنار گروه مستقل‌ها هویت داشت؛ احزابی که هنوز خود را در گروهی جای نداده بودند و مدعی استقلال نیز نبودند، اما اکنون این گروه در گروه مستقل‌ها و سایر گروه‌ها پراکنده شده‌اند. گروه آزادی و دموکراسی اروپا که بدبین به اتحادیه اروپاست که ۳/۲۲ درصد نسبت به دوره پیشین افزایش رأی داشته است.^۱

درواقع به نظر می‌رسد دلزدگی و سلب اعتماد عمومی از احزاب سنتی که سیاست‌های ریاضت اقتصادی را سبب‌ساز بودند موجب کاهش آرای احزاب سنتی و میانه و افزایش آرای احزاب حاشیه و افراطی شده است. هرچند نمی‌توان راست‌گرایی افراطی را تنها پیامد قطعی شکست سیاست‌های احزاب سنتی به‌ویژه سیاست ریاضت اقتصادی و بحران‌های موجود دانست. صعود و جهش چپ‌ها در مناطقی چند، نشانی از این امر است. چنانچه در یونان در واکنش به بحران‌های موجود، جریان چپ جهشی افراطی و رادیکال را تجربه کرده است و حزبی چون «سیریزا» با گرایش چپ رادیکال، رتبه سوم را در انتخابات پارلمان اروپا در این کشور کسب کرده است.^۲

جنبش پنج ستاره نیز در ایتالیا با شعارهایی در مقابل وضعیت موجود و مخالفت با سیاست‌های اتحادیه اروپا با ۲۱/۱۵ در صد رأی رتبه دوم را در ایتالیا به‌خود اختصاص داد.^۳ جنبشی که در عین انتقاد به راست از سوسیالیست‌ها هم انتقاد می‌کند. بنابراین جریان‌های نوظهور و احیا شده در این انتخابات اعم از راست یا چپ با اتخاذ موضعی ضدسیستمی و متفاوت توانستند آرای خود را افزایش دهند. محورهای مشترک این جریان‌ها را باید حاشیه‌گرایی و دوری از قدرت، گرایش تند و افراطی و مخالفت آنها با وضع موجود دانست. این جریان‌های تند و رادیکال در میان مستقل‌ها و گروه آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا بیشتر مشهود است.

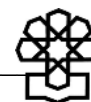
درمجموع بررسی آماری انتخابات هشتم پارلمان اروپا، حکایت از کاهش جایگاه احزاب میانه راست و چپ و به متن آمدن جریان‌های حاشیه‌ای، افراطی و رادیکال است که بلوک قدرتمندی با بیش از ۱۰۰ کرسی را در اختیار دارند. افزون بر این برآیند این شواهد پیدایش جریان گریز از مرکز در داخل اتحادیه اروپاست که چالش‌های نوینی را پیش روی پارلمان اروپا و همچنین اتحادیه اروپا قرار می‌دهد.

به نظر می‌رسد با توجه به نتایج فوق‌الذکر، انگلیس و فرانسه تغییراتی را در سیاست‌گذاری‌های خود

1. <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2014.html>

2. <http://www.results-elections2014.eu/en/country-results-el-2014.html>

3. <http://www.results-elections2014.eu/en/country-results-it-2014.html>

اعمال کنند. برای مثال دیوید کامرون، نخست‌وزیر بریتانیا تصریح کرده است می‌خواهد قدرت را از بروکسل پس بگیرد. در مقابل، طرفداران اتحادیه اروپا مانند اد میلیبند، رهبر حزب کارگر و تونی بلر، نخست‌وزیر پیشین بریتانیا که او هم از حزب کارگر است اذعان می‌کنند هرگونه ریزش کشورها از اتحادیه اروپا در شرایطی که چین و هند در حال تبدیل شدن به قطب‌های اقتصادی‌اند به مصلحت کشورهای اروپایی نیست.^۱

۴-۱. سخت‌تر شدن قوانین مهاجرت و اشتغال اتباع بیگانه در اروپا

پیروزی برخی احزاب پوپولیستی و دست راستی مانند حزب استقلال انگلیس، بازتاب تقویت رویکردهای نژادپرستانه و مخالفت آنان با افزایش آمار مهاجران و اتباع خارجی است. تقدیس شخص رهبر فرهمند، تعصب، تأکید بر توده‌های محروم، اصلاح‌طلبی، ملی‌گرایی، پیشبرد اهداف سیاسی مستقل از نهادها و احزاب موجود با فراخوانی توده مردم به اعمال فشار مستقیم بر حکومت از مهم‌ترین ویژگی احزاب پوپولیستی‌اند.

۵-۱. تقویت گرایش‌های استقلال‌طلبانه در برخی کشورهای اروپایی

موفقیت احزاب مخالف اتحادیه اروپا می‌تواند واگرایی کشورهای اروپایی را تقویت کند که تمایلات استقلال‌طلبانه در برخی کشورهای اروپایی را افزایش می‌دهد. این امر تقابل دو جریان اروپامدار و اروپاگریز را در پارلمان نوین اروپا به رخ می‌کشد. گرایش‌های استقلال‌طلبانه نه تنها در کشورهای جنوبی و مرکزی اروپا افزایش یافته، بلکه این روند ابعاد قاره‌ای پیدا کرده و به کشورهای شمالی اروپا نیز سرایت کرده است. در جدول ۴ به مهمترین موارد تمایلات استقلال‌طلبانه در اتحادیه اروپا اشاره شده است.

جدول ۴. مهمترین موارد تمایلات استقلال‌طلبانه در اتحادیه اروپا

نام کشور	نواحی خواهان استقلال و خودمختاری	نام کشور	نواحی خواهان استقلال و خودمختاری
اسپانیا	منطقه کاتالونیا با مرکزیت بارسلون؛ سرزمین باسک در شمال و جزایر قناری	پرتغال	جزایر آزور و مادیرا
فرانسه	منطقه بریتانی و جزیره گرس	ایتالیا	مناطق آلتو ادیجا و ترنتینو
انگلیس	ویلز، اسکاتلند و ایرلند شمالی	دانمارک	گرینلند و جزایر فیرو
بلژیک	منطقه فلاندر بزرگ در شمال		

1. <http://persian.euronews.com/tag/european-parliament-elections-2014/>

۶-۱. نیاز بیشتر احزاب سنتی برای ائتلاف

قدرت گرفتن احزاب راست و چپ افراطی و جریان‌های ضد یورو و مخالف اروپای فدرال، اتحادیه اروپا را با چالش جدیدی روبرو کرده است. در واقع برآمدن طیف‌های پوپولیستی و مخالف همگرایی اروپا هشدار جدی به احزاب بزرگ و سنتی اروپاست و آنها را بیشتر از هر زمانی به یکدیگر محتاج کرده است. دو گروه دمکرات مسیحیان و سوسیالیست‌ها به‌عنوان احزاب سنتی و بزرگ و طرفداران اروپای واحد ناچار از هماهنگی با یکدیگر و مبارزه با مخالفین همگرایی اروپایی‌اند.^۱ بازتاب این نوع همگرایی را می‌توان در ابقای مجدد «مارتین شولتز»^۲ به ریاست پارلمان اروپا با حمایت نمایندگان گروه چپ میانه، ائتلاف اکثریت راست میانه و گروه پارلمانی حزب مردم اروپا در اول جولای ۲۰۱۴ (۱۰ تیرماه ۱۳۹۳) مشاهده کرد.

بر اساس جدول ۵ مارتین شولتز در انتخابات اول ژوئن ۲۰۱۴ موفق شد با ۴۰۹ رأی مجدداً به ریاست پارلمان اروپا انتخاب شود.^۳ مارتین شولتز در انتخابات پارلمان هفتم، ۳۸۷ رأی به‌دست آورده بود. ولی با توجه به رشد آرای احزاب راست و چپ افراطی؛ نیاز احزاب سنتی برای ائتلاف در پارلمان جدید افزایش یافت و مارتین شولتز با ۲۲ رأی افزایش در قیاس با انتخابات پارلمان هفتم، موفق شد ۴۰۹ رأی را به‌دست آورد. از ۷۲۳ رأی داده شده، ۱۱ رأی خالی یا از درجه اعتبار ساقط بود. از ۶۱۲ رأی باقیمانده میزان آرای هر کاندیدا بدین شرح بود:

جدول ۵. توزیع پراکندگی آرای نامزدهای ریاست پارلمان اروپا

تعداد آرا	تابعیت	گروه سیاسی	تعداد آرا
۴۰۹	آلمان	ائتلاف مترقی سوسیالیست‌ها و دمکرات‌ها در پارلمان اروپا	مارتین شولتز ^(۱)
۱۰۱	بریتانیا	گروه محافظه‌کاران و اصلاح‌طلبان اروپایی	سجاد کریم ^(۲)
۵۱	اسپانیا	هم‌پیمانان چپ اروپایی (سبز چپ نوردیک)	پابلو ایگلسیاس توریون ^(۳)
۵۱	اتریش	سبزها/ائتلاف آزاد اروپایی	اولریک لوناکیک ^(۴)

1) Martin Schulz

2) Sajjad Karim

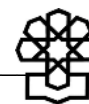
3) Pablo Iglesias Turrion

4) Ulrike Lunacek

۱. سعید خالوزاده، معضل گرایش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای اروپایی، بسته مقاله، تهران، مرکز توزیع پیام دیدار، ص ۱۰.

2. Martin Schulz

3. <http://www.europarl.europa.eu/plenary/en/infos-details.html?id=10202&type=Flash>

نمایندگان مخالف از انتخاب رئیس پارلمان به عنوان نمونه کامل معاملات سری در اتحادیه اروپا نام می‌برند. برای مثال پابلو اگلیسیاس از حزب چپ‌گرای افراطی اسپانیا هشدار داد همکاری ما با مارتین شولتز مستلزم اتخاذ راهکارهایی برای پایان بخشیدن به اقتصاد ریاضتی است.^۱

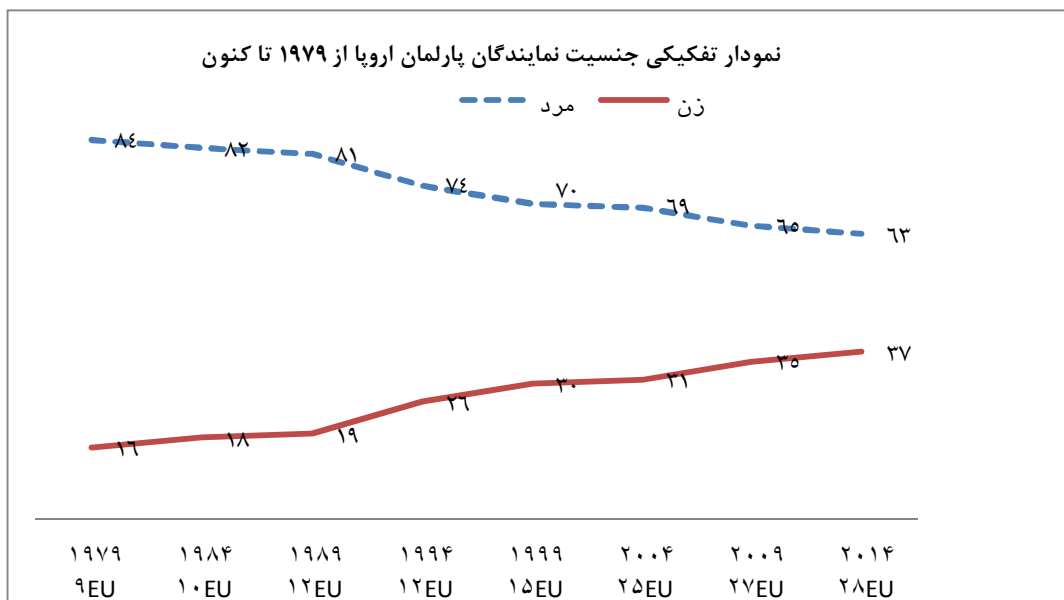
رئیس پارلمان، ۱۴ معاون و ۵ منشی، اعضای هیئت رئیسه پارلمان اروپا را تشکیل می‌دهند.^۲

۷-۱. حضور پررنگ قانونگذاران زن در پارلمان اروپا

نزدیک به یک سوم تعداد نمایندگان هشتمین پارلمان اروپا را زنان تشکیل می‌دهند، در واقع از میان ۷۵۱ نماینده پارلمان اروپا ۲۷۸ نفر زن و ۴۷۳ نفر را مردان تشکیل می‌دهند. به همین دلیل به نظر می‌رسد یکی از حوزه‌های مذاکرات انتقادی ایران با پارلمان اروپا همچنان بر موضوع‌های مرتبط با حقوق زنان در ایران متمرکز شود. به ترتیب کشور مالت، ایرلند، سوئد و فنلاند بیشترین درصد حضور زنان را در پارلمان جدید اروپا برعهده دارند.^۳

نمودار ۴ و جدول ۶ نیز نشان می‌دهند درصد تعداد نمایندگان زن نسبت به کل نمایندگان از یک روند افزایشی برخوردار بوده است.

نمودار ۴. شیب درصدی تعداد نمایندگان زن در پارلمان اروپا بین سال‌های ۱۹۷۹-۲۰۰۴ (درصد)

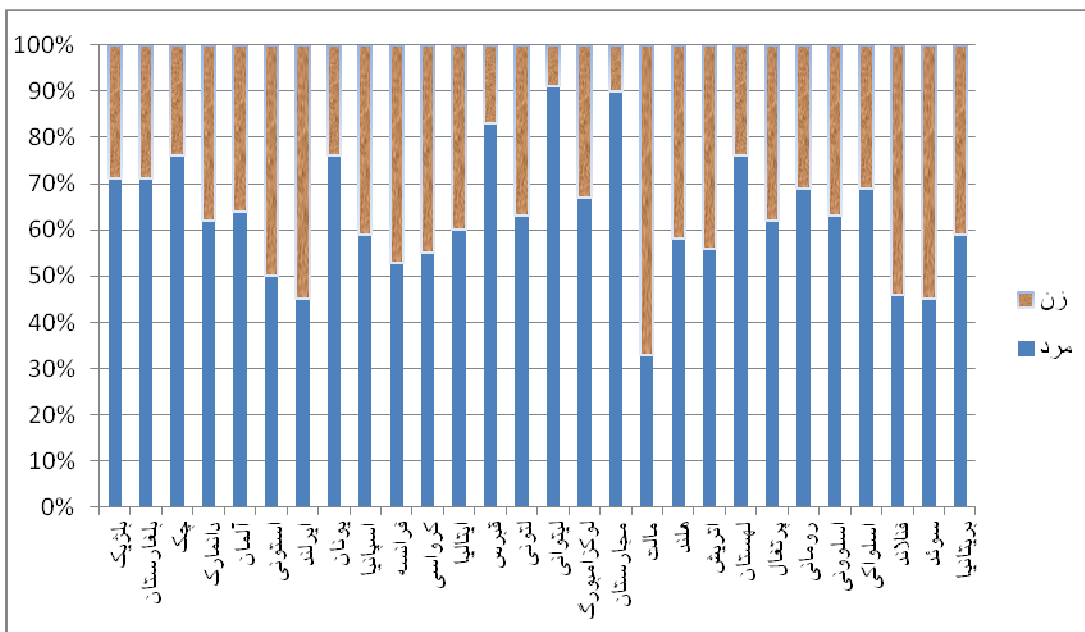
1. <http://persian.euronews.com/2014/07/01/eu-job-horse-trading-returns-schulz-to-ep-presidency/>
 2. Welcome to the European Parliament, <http://www.europarl.europa.eu>
 3. <http://www.results-elections2014.eu/en/gender-balance.html>

جدول ۶. میزان درصد حضور زنان در پارلمان اروپا ۲۰۱۴، به تفکیک کشورها^۱

مالت	ایرلند	سوئد	فنلاند	استونی	کرواسی	اتریش
۶۷	۵۵	۵۵	۵۴	۵۰	۴۵	۴۴
فرانسه	هلند	اسپانیا	بریتانیا	ایتالیا	دانمارک	پرتغال
۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	۳۸	۳۸
لتونی	اسلوونی	آلمان	لوکزامبورگ	رومانی	اسلواکی	بلژیک
۳۷	۳۷	۳۶	۳۳	۳۱	۳۱	۲۹
بلغارستان	یونان	لهستان	چک	مجارستان	قبرس	لیتوانی
۲۹	۲۴	۲۴	۲۴	۱۹	۱۷	۹

میزان توزیع نمایندگان زن هریک از کشورهای اتحادیه اروپا در پارلمان را می‌توان به صورت نمودار ستونی ۵ نشان داد.

نمودار ۵. توزیع درصد نمایندگان زن به تفکیک کشورهای عضو^۲

1. <http://www.results-elections2014.eu/en/gender-balance.html>

2. <http://www.results-elections2014.eu/en/gender-balance.html>

گفتار دوم - ملزومات توسعه روابط دوجانبه با پارلمان جدید اروپا

با تغییر آرایش سیاسی دولت یازدهم؛ مربع دیپلماسی رسمی کشور به سمت ترمیم روابط با اتحادیه اروپا، تعدیل و مدیریت تنش با آمریکا، کاهش فشار اقتصادی از دریچه سیاست خارجی و تضعیف امواج عملیات روانی ایران‌هراسی حرکت کرده است. تحرکات دیپلمات‌های پارلمانی جمهوری اسلامی ایران نیز نشان می‌دهد یکی از محورهای دیپلماسی پارلمانی مجلس شورای اسلامی، تقویت روابط بین‌المجالسی با کشورهای اروپایی است که مصداق بارزی از کمک دیپلماسی پارلمانی به دیپلماسی رسمی است. اهرم‌های دیپلماسی پارلمانی جمهوری اسلامی ایران برای ترمیم روابط با اتحادیه اروپا عبارتند از:

۱. رایزنی‌های مستقیم ریاست محترم مجلس با رؤسای پارلمان‌های ملی اروپایی یا رهبران گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا،
 ۲. رایزنی هیئت‌رئیس کمیسیون‌های تخصصی مجلس به‌ویژه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی برای دیدار با همتایان پارلمانی خود در پارلمان اروپا،
 ۳. سازماندهی و هدفمند کردن مذاکرات رؤسای گروه‌های دوستی پارلمانی مجلس نهم با همتایان پارلمانی خود در اروپا،
 ۴. تبیین مدالیت‌ها یا نقشه عمل همکاری‌های راهبردی مجلس نهم با هشتمین پارلمان اروپا توسط کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی.
- به‌منظور گسترش روابط دوجانبه با پارلمان جدید اروپا، توصیه می‌شود تدابیر زیر مورد توجه قرار گیرند:

۱-۲. گسترش دیپلماسی پارلمانی لایه‌ای یا منظومه‌ای

در دیپلماسی پارلمانی لایه‌ای، اولویت‌های مجلس شورای اسلامی در تعاملات بین‌المجالسی کدگذاری می‌شوند. برای مثال میزان اهمیت و تأثیرگذاری نمایندگان یا فراکسیون‌های پارلمان اروپا در مختصات سیاست خارجی اتحادیه اروپا متفاوت است و هر یک از فراکسیون‌ها و گروه‌های سیاسی براساس برد اثرگذاری در لایه‌های مختلف قرار می‌گیرند. مجلس شورای اسلامی لازم است رایزنی‌های خود را بیشتر به سمت قانونگذارانی معطوف کند که از کد راهبردی بالاتری در مختصات پارلمان اروپا برخوردارند. تهیه جدول کد راهبردی نمایندگان پارلمان اروپا اولین گام برای ترسیم دیپلماسی پارلمانی مبتنی بر عقلانیت استراتژیک است. سفارتخانه‌های ایران در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا به‌همراه وزارت اطلاعات از نهادهایی‌اند که می‌توانند در شناسایی و کدگذاری نمایندگان تأثیرگذار و شاخص پارلمان اروپا به مجلس شورای اسلامی کمک کنند. در صورت وجود سند همکاری‌های

راهبردی بین دولت و مجلس در حوزه سیاست خارجی و تبیین طرح جامع دیپلماسی پارلمانی با محوریت کمیسیون امنیت ملی و همکاری وزارت امور خارجه؛ این نوع همکاری‌ها با ظرافت بیشتر و دقت عمل بهتری انجام می‌شود.

۲-۲. گسترش چانه‌زنی مستقیم بین فراکسیون‌های پارلمان ایران و اتحادیه اروپا

میزان موفقیت فراکسیون‌ها و گروه‌های سیاسی مشخص می‌کند کدام‌یک از تشکیلات سیاسی اروپا نفوذ بیشتری در تصمیم‌گیری پارلمان اروپا دارد. از طرفی تاحدودی می‌توان چشم‌انداز مشارکت مردم اروپا در انتخابات پارلمان‌های ملی یا کشورهای دارای نظام ریاستی را ارزیابی کرد. بسترسازی برای تقویت تعاملات فراکسیونی بین پارلمان ایران و اتحادیه اروپا می‌تواند در گسترش روابط دوجانبه مؤثر باشد. در این میان گسترش رایزنی‌ها با رهبران گروه‌های سیاسی از اهمیت بیشتری برخوردار است. در جدول ۷ اسامی رهبران گروه‌های سیاسی پارلمان جدید اروپا آورده شده‌اند.

جدول ۷. رهبران گروه‌های سیاسی در پارلمان هفتم و هشتم

نام گروه / نام رهبر	حزب مردم	سوسیال دمکرات‌ها	اصلاح‌طلبان و محافظه‌کاران اروپایی	اتحاد لیبرال‌ها و دمکرات‌ها	هم‌بیمانان چپ اروپایی	مستقل	سبزها - ائتلاف آزاد اروپایی	آزادی و دموکراسی اروپا
رهبر گروه در پارلمان هفتم	جوزف داؤل ^(۱)	هانس وبودا ^(۲)	مارتین کلنان ^(۳)	سرگراهام واتسون ^(۴)	گبی زیمر	ندارد	دانیل جان بندیت و ربکا هارمز	نایجل فراگ و فرانسیسکو اسپرنی ^(۵)
رهبر گروه در پارلمان هشتم	مانفرد وبر	جیانی پیتلا	سید کمال	ورهافت گای	گبی زیمر	ندارد	ربکا هارمز و فیلیپه لمبارت	نایجل فراگ و دیوید بورلی

1) Joseph Daul <http://www.eppgroup.eu/formerchairman/daul>

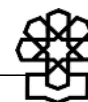
2) Hannes Swoboda

3) Martin Callanan

4) Sir Graham Watson

5) Francesco Speroni

۲-۳. بازنگری در شیوه‌های تعامل با کمیته‌های تخصصی پارلمان اروپا

پارلمان اروپا ۷۵۱ عضو دارد که به مدت پنج سال به صورت مستقیم انتخاب می‌شوند و کارویژه‌های قانونگذاری را در قالب «کمیته‌های تخصصی»^۱ انجام می‌دهند. پارلمان اروپا می‌تواند با تشکیل «کمیته‌های استعلام»^۲ بر فرآیند امور نظارت کند. هریک از کمیته‌های پارلمان اروپا بین ۲۸ تا ۸۶ عضو، یک رئیس، دبیر و سر دفتر دارد که ماهیانه یک یا دو بار جلساتی را در بروکسل برگزار کرده و موضوع‌های تخصصی را به نمایندگان «کمیته‌های فرعی»^۳ ارجاع می‌دهند. پس از بررسی طرح‌های پیشنهادی در کمیته‌های تخصصی؛ نمایندگان پارلمان وظیفه «اصلاح، تصویب یا رد»^۴ قوانین را برعهده دارند. این امر نشان می‌دهد یکی از مولدهای قدرت در پارلمان اروپا، کمیته‌های تخصصی‌اند. ۲۳ کمیته تخصصی پارلمان اروپا که اغلب جلسات آنان در بروکسل برگزار می‌شوند، در جدول ۸ آورده شده‌اند.

جدول ۸. کمیته‌های پارلمان اروپا^۵

روابط خارجی ^(۱)	گردشگری و حمل‌ونقل ^(۲)	حقوق بشر ^(۳)	توسعه	تجارت خارجی
حمایت از مصرف کننده و بازارهای داخلی ^(۴)	انرژی، تحقیقات و صنایع ^(۵)	دفاع و امنیت ^(۶)	کنترل بودجه ^(۷)	امور قانون اساسی ^(۸)
امور داخلی، قضایی و آزادی‌های مدنی ^(۹)	کمیته فرعی تغییرات آب و هوایی ^(۱۰)	امور حقوقی ^(۱۱)	ماهیگیری ^(۱۲)	توسعه منطقه‌ای ^(۱۳)
امنیت غذایی، بهداشت عمومی و محیطی ^(۱۴)	توسعه روستایی و کشاورزی ^(۱۵)	آموزش و فرهنگ	بودجه	امور مالی و اقتصادی ^(۱۶)
امور اجتماعی و اشتغال ^(۱۷)	تساوی جنسی و حقوق زنان ^(۱۸)	دادخواست ^(۱۹)		

- 1) Foreign Affairs (AFET)
- 2) Transport and Tourism (TRAN)
- 3) Human Rights (DROI)
- 4) Internal Market and Consumer Protection (IMCO)
- 5) Industry, Research and Energy (ITRE)
- 6) Security and Defence (SEDE)
- 7) Budgetary Control (CONT)
- 8) Constitutional Affairs (AFCO)
- 9) Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE)
- 10) Climate Change (CLIM)
- 11) Legal Affairs (JURI)
- 12) Fisheries (PECH)
- 13) Regional Development (REGI)
- 14) Environment, Public Health and Food Safety (ENVI)
- 15) Agriculture and Rural Development (AGRI)
- 16) Economic and Monetary Affairs (ECON)
- 17) Employment and Social Affairs (EMPL)
- 18) Women's Rights and Gender Equality (FEMM)
- 19) Petitions (PETI)

با استناد به گزارش دیپلماسی پارلمانی شماره ۳؛ ۲۸ روش لابی‌گری با پارلمان اروپا و کنگره

1. Specialized Committee
2. Committee of Inquiry
3. Sub Committee
4. Amendment, Approvement and Rejection
5. Source: <http://europa.eu/>

آمریکا احصا شده‌اند. این امر نشان می‌دهد جایگاه و اهمیت لابی‌گری در دیپلماسی نوین پارلمانی به صورت شتابان در حال افزایش است.^۱

پارلمانی در حوزه سیاست خارجی موفق‌تر است که نمایندگان آن به دانش لازم برای بهره‌گیری از آخرین روش‌ها و راهکارهای لابی‌گری برخوردار باشند. در این میان کمیته‌های تخصصی پارلمان اروپا به دلیل نقش بارز در تهیه پیش‌نویس طرح‌ها و نظارت پارلمانی، از مکان‌هایی است که مورد توجه لابی‌گران قرار دارد. به همین دلیل گروهک منافقین یا لابی‌های رژیم صهیونیستی، حضور فعالی را در کمیته‌های مذکور دارند. از طرفی این گروهک دفاتر لابی‌گری خود در شهر بروکسل و استراسبورگ را افزایش داده است. وجود تعداد زیاد منافقین در فرانسه نیز بر توان لابی‌گری آنها در این دو شهر افزوده است.

بروکسل محل استقرار کمیسیون اروپایی، شورای وزیران، اجلاس‌های شورای اروپا و جلسات غیراصولی پارلمان اروپاست. به همین دلیل، این شهر به صورت غیررسمی پایتخت اتحادیه اروپا تلقی می‌شود. استراسبورگ نیز محل استقرار پارلمان اروپاست. سه هفته در ماه جلسات پارلمان اروپا در بروکسل و یک هفته در ماه هنگامی که کمیته‌ها و فراکسیون‌های پارلمانی نشست مشترک دارند. جلسات در استراسبورگ (مرز بین فرانسه و آلمان) برگزار می‌شود. علت وجود دو مقر برای پارلمان اروپا و عدم پایان فعالیت مقر استراسبورگ؛ پافشاری فرانسه به دلیل حفظ «غرور ملی»^۲ و تأکید بر مرکزیت این شهر به عنوان نماد دموکراسی است. رئیس پارلمان اروپا نیز در مقر «دبیرخانه عمومی»^۳ در لوکزامبورگ مستقر است.^۴

با توجه به موارد فوق‌الذکر، مجلس شورای اسلامی لازم است به لابی‌گری توجه ویژه کند. برای مثال سخنرانی نمایندگان شاخص و باتجربه مجلس در کمیته‌های تخصصی پارلمان اروپا، دعوت هدفمند از آنان برای دیدار از تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای و رایزنی با هم‌تایان خود در کمیته‌های تخصصی یا اعضای هیئت‌رئیس مجلس می‌توانند تا حدود زیادی در ترمیم روابط بین‌المجالسی با پارلمان اروپا مؤثر باشند.

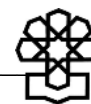
۴-۲. تقویت دیپلماسی پارلمانی دوجانبه با کشورهای دارای بیشترین کرسی در پارلمان

۱. دیپلماسی پارلمانی (۳) با تأکید بر روش‌های لابی‌گری مراکز مطالعاتی آمریکا در قبال کنگره، گروه مطالعات پارلمانی دفتر سیاسی، شماره مسلسل ۱۳۷۴۹، خردادماه ۱۳۹۳.

2. National Prestige

3. The General Secretariat

4. European Parliament Guide, <http://news.bbc.co.uk>

انتخابات پارلمان اروپا براساس سیستم تناسبی است (احزاب با توجه به درصدی که در انتخابات به دست می آورند صاحب کرسی در پارلمان می شوند). این سیستم انتخابات بیشتر به نفع احزاب کوچک است که در سیستم انتخاباتی معمول شانس کمتری دارند. از هر کشور عضو، تعداد معینی نماینده برای پارلمان اروپا انتخاب می شوند. تعداد نمایندگان هریک از کشورهای عضو در پیمان نامه اساسی اتحادیه قید شده است. کشورهای بزرگتر دارای نمایندگان بیشتری نسبت به کشورهای کوچکتر هستند. براساس پیمان لیسبون از انتخابات سال ۲۰۱۴ میلادی به بعد، هر کشور عضو باید حداقل ۶ نماینده در پارلمان اروپا داشته باشد. تعداد کرسی های هر کشور براساس جمعیت آن تعیین می شود. حداکثر تعداد نمایندگان کشورهای پرجمعیت ۹۶ نفر است. در همین رابطه آلمان با ۹۶ کرسی، بیشترین نماینده را دارد. فرانسه ۷۴، ایتالیا و بریتانیا هریک ۷۳ کرسی در پارلمان اروپا دارند. کمترین کرسی پارلمان اروپا نیز متعلق به قبرس، استونی، لوکزامبورگ و مالت است که هر یک ۶ نماینده در پارلمان اروپا دارند. سهمیه هریک از کشورهای اروپایی در پارلمان اروپا در جدول ۹ آورده شده است.

جدول ۹. تعداد کرسی های اعضای اتحادیه اروپا در پارلمان اروپا

نام کشور	آلمان	فرانسه	ایتالیا	بریتانیا	اسپانیا	لهستان	رومانی
تعداد کرسی ها	۹۶	۷۴	۷۳	۷۳	۵۴	۵۱	۳۲
نام کشور	هلند	بلژیک	جمهوری چک	پرتغال	یونان	مجارستان	سوئد
تعداد کرسی ها	۲۶	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۰
نام کشور	اتریش	بلغارستان	اسلواکی	دانمارک	فنلاند	ایرلند	کرواسی
تعداد کرسی ها	۱۸	۱۲	۱۳	۱۳	۱۳	۱۱	۱۱
نام کشور	لیتوانی	اسلوونی	لتونی	استونی	مالت	لوکزامبورگ	قبرس
تعداد کرسی ها	۱۱	۸	۸	۶	۶	۶	۶

با توجه به جدول ۸، طراحی برنامه ای منسجم و تمرکز بیشتر برای تقویت روابط پارلمانی دوجانبه با کشورهایی همچون آلمان، فرانسه و ایتالیا می تواند برد اثرگذاری بر جریان های سیاسی پارلمان اروپا را افزایش دهد.

جمع بندی و نتیجه گیری

- مهمترین نتایج و پیامدهای احتمالی انتخابات ۲۰۱۴ پارلمان اروپا عبارتند از:
- ظهور جریان‌های راست افراطی، احزاب پوپولیستی و منتقد اتحادیه اروپا،
 - افزایش مقاومت سیاسی در برابر طرح اقتصاد ریاضتی در اتحادیه اروپا،
 - سخت‌گیرانه‌تر شدن قوانین مهاجرت به اتحادیه اروپا،
 - تقویت تمایلات واگرایانه و ضدفدرالیستی در اتحادیه اروپا،
 - تقویت پشتوانه سیاسی موافقان انتخاب فردی افراطی‌تر به جای کاترین اشتون و تأثیر آن بر روند مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ در صورت طولانی‌تر شدن زمان مذاکرات،
 - کمرنگ‌تر شدن نقش اتحادیه اروپا در روندهای جهانی در صورت گسترش شکاف میان کشورهای اروپایی و تقویت نقش آمریکا در معادلات جهانی،
 - تداوم ادعاهای حقوق بشری پارلمان اروپا به‌ویژه در بخش حقوق زنان با توجه به تعداد قابل توجه نمایندگان زن در پارلمان مذکور،
 - افزایش اهمیت مؤلفه‌های اقتصادی در مذاکرات آتی ایران و اتحادیه اروپا،
 - توجه بیشتر به سرمایه اجتماعی در پارلمان هشتم،
 - برنامه‌ریزی پارلمان هشتم برای بازسازی و ارتقای روابط خود با نهادهای اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد.

پی‌نوشت‌ها

1. Europea People's Party (EPP)
2. <http://www.eppgroup.eu/chairman>
۳. حمید زنگنه، گروه‌های سیاسی در پارلمان هفتم اروپا، ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها، شماره ۲۳۶، مهرماه ۱۳۸۸، ص ۸۰
<http://www.eppgroup.eu/menu/group>
4. Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (S&D)
5. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/policies>
6. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/mission-vision-values>
7. European Conservatives And Reformists Group (ECR)
8. <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>
9. <http://ecrgroup.eu/policy/the-prague-declaration/> و <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>
10. Alliance of Liberals and Democrats for Europe (ALDE)
11. <http://www.alde.eu/documents/about-alde/>
12. European United Left/Nordic Green Left European Parliamentary Group (GUE/NGL)
۱۳. حمید زنگنه، همان، ص ۸۳:
<http://www.guengl.eu/group/about> <http://www.guengl.eu/group/history>,
14. Non-attached Members – Members not Belonging to any Political Group (NI)
15. The Greens/European Free Alliance (Greens / EFA)

16. <http://www.greens-efa.eu/about-us/48-who-we-are.html>
 ۱۷. حمید زنگنه، همان، ص ۸۲ و <http://www.greens-efa.eu/about-us/50-history.html>
18. <http://www.greens-efa.eu/members/35-copresidents.html>
19. Europe of freedom and direct democracy (EFD)
20. <http://www.efdgroupp.eu/>

منابع و مأخذ

1. <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>
2. <http://ecrgroup.eu/policy/the-prague-declaration/> و <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>
3. <http://persian.euronews.com/2014/05/15/european-elections-will-populism-triumph/>
4. <http://persian.euronews.com/2014/07/01/eu-job-horse-trading-returns-schulz-to-ep-presidency/>
5. <http://persian.euronews.com/tag/european-parliament-elections-2014/>
6. <http://www.alde.eu/documents/about-alde/>
7. <http://www.eppgroup.eu/chairman>
8. <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20130610IPR11414/html/Elections-2014-share-out-of-MEPs-seats-among-28-EU-countries>
9. <http://www.europarl.europa.eu/plenary/en/infos-details.html?id=10202&type=Flash>
10. <http://www.europarlamentti.info/pe/European-parliament/>
11. <http://www.greens-efa.eu/about-us/48-who-we-are.html>
12. <http://www.results-elections2014.eu/en/seats-group-member-2014.html>
13. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/mission-vision-values>
14. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/policies>
15. Joseph Daul: <http://www.eppgroup.eu/formerchairman/daul>
16. Source: <http://europa.eu/>
17. Welcome to the European Parliament, <http://www.europarl.europa.eu>
۱۸. دیپلماسی پارلمانی (۳) با تأکید بر روش‌های لابی‌گری مراکز مطالعاتی آمریکا در قبال کنگره، گروه مطالعات پارلمانی دفتر سیاسی، خردادماه ۱۳۹۳، شماره مسلسل ۱۳۷۴۹.
۱۹. خالوزاده، سعید. معضل گرایش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای اروپایی، بسته مقاله، تهران، مرکز توزیع پیام دیدار.
20. Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (S&D)
21. <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2014.html> و <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2009.html>
۲۲. زنگنه، حمید. گروه‌های سیاسی در پارلمان هفتم اروپا، ماهنامه رویدادهای و تحلیل‌ها، شماره ۲۳۶، مهرماه ۱۳۸۸: <http://www.eppgroup.eu/menu/group>
 European Parliament Guide, <http://news.bbc.co.uk>

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۳۸۳۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: دیپلماسی پارلمانی (۴) تحلیل آماری آرایش سیاسی پارلمان جدید اروپا

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه مطالعات پارلمانی)

تهیه و تدوین کنندگان: سمیه زمانی، محبوبه سهرابی

همکار: سیدحسین حسینی

ناظر علمی: مصطفی دلاورپوراقدم

متقاضی: کاظم جلالی رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. گروه‌های سیاسی

۲. انتخابات پارلمانی

۳. اتحادیه اروپا

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۵/۲۰